

Konference: Přístup Romů k bydlení. Dilema konceptů Housing First a Housing Ready.

22. října 2014, Praha

Lichtenštejnský palác, U Sovových mlýnů 506/4, Praha 1

Anotace

V České republice narůstá počet lidí, kteří jsou nuceni hledat alternativy ke standardnímu bydlení a ocitají se v bytové nouzi, mezi nimi ne zcela zanedbatelná část Romů. Ministr pro lidská práva deklaroval potřebu najít možnosti standardního bydlení pro osoby v bytové nouzi a česká vláda připravuje zákon o sociálním bydlení, který by měl osobám v bytové nouzi pomáhat. Zvýší nová legislativa šance Romů na získání standardního bydlení?

Jaké jsou nejnovější poznatky o efektivních způsobech řešení bezdomovectví? Koncept Housing Ready je přístup k řešení bezdomovectví založený na předpokladu, že lidi bez domova je třeba na samostatné bydlení nejprve připravit a že standardní bydlení má být závěrečným krokem v procesu sociální integrace. Koncept Housing First je oproti tomu založen na co nejrychlejším poskytnutí standardního bydlení lidem bez domova a jejich následné flexibilní podpoře v závislosti na jejich potřebách a preferencích. Ze zahraničních studií se ukazuje, že zhruba 80 % lidí bez domova s komplexními potřebami je schopno udržet si v rámci přístupu Housing First dlouhodobě bydlení. Zatímco u přístupu Housing Ready velká část z nich nepřekoná vysoké prahy prostupnosti a do samostatného bydlení se nikdy nedostanou – zůstávají dlouhodobě zachyceni v substandardních formách ubytování, které často potenciál jejich sociální integrace nezvyšují.

Je bezdomovectví Romů natolik specifické, aby ho nebylo možno řešit poskytnutím standardního bydlení a podpory, jak se osvědčuje v přístupu Housing First? Jak se tento přístup liší od politik bydlení pro Romy z Československa v období 50.–80. let? Jaké jsou možnosti a bariéry aplikace principu Housing First pro Romy v ČR v 21. století?

Konferenci pořádá SPOT – Centrum pro společenské otázky, o.s. ve spolupráci s Platformou pro sociální bydlení, Ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, Metropolitan Research Institute a Habitat for Humanity International. Konference je financována Radou Evropy skrze Evropskou síť akademických studií Romů.

Konference si klade za cíl propojit mezinárodní akademickou diskusi o efektivním řešení bezdomovectví (Romů) s českou diskusí o sociálním bydlení.

Co brání aplikaci systému bydlení především (Housing First) pro Romy? Jsou české státní i nestátní instituce a majitelé bytů připraveni na nabídku bydlení pro Romy?

Program

9:00–9:10 Úvodní řeč: Michaela Marksová, ministryně práce a sociální věci: Stav přípravy koncepce sociálního bydlení a zákona o sociálním bydlení

9:10–9:20 Úvodní řeč: Jiří Dienstbier, ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu

9:20–9:30 Úvodní řeč: Petr Smrček, náměstek ministryně pro místní rozvoj

9:30–10:40 Panel č. 1: Bydlení především (Housing First) a bytové politiky vůči Romům

Moderátor: Vladimír Špidla (šéfporadce premiéra ČR)

Volker Busch-Geertsema (EOH, FEANTSA, GISS) bude prezentovat výsledky evaluací pilotního projektu Housing First Europe a zhodnotí užívání přístupu Housing First při řešení bezdomovectví domácností, které jsou systematicky vylučovány z bytového trhu, zejména imigrantů, menšin, rodin s dětmi. (30 min)

Jan Snopek (Univerzita Karlova, Platforma pro sociální bydlení) představí bytové politiky vůči Romům v Československu 50.–80. let a jejich (dis-)kontinuitu se současností. Příspěvek je založen na archivním výzkumu a dlouhodobém etnografickém výzkumu místní bytové politiky a vytváření „sociálně vyloučené lokality“ v malém městě ve východních Čechách. (20 min)

Diskuse (20 min)

10:40–11:00 Přestávka

11:00–12:30 Panel č. 2: Bydlení Romů v mezinárodní perspektivě a přenositelnost konceptu bydlení především

Úvodní řeč k panelu č. 2: Zuzana Jentschke-Stöcklová, náměstkyně ministryně práce a sociální věci

Moderátor: György Sümeghy (Habitat for Humanity International)

Chiara Mazzoni (University of Milan) bude diskutovat využití konceptu Housing First a Housing Ready u Romů a Sintů v italském kontextu a úspěšných a neúspěšných trajektoriích bydlení na základě dlouhodobého etnografického terénního výzkumu. (20 min)

Nóra Teller (Metropolitan Research Institute) bude analyzovat kontext Střední Evropy a historii intervencí bydlení pro Romy. (20 min)

Pedro Navarrete (Instituto de Realojamiento e Integración Social – IRIS) představí španělský IRIS program, který pracuje na desegregaci bydlení Romů s velkým úspěchem. (20 min)

Eliška Lindovská (Ostravská univerzita) ukáže možné překážky a obecné rysy institucionálního rámce týkající aplikace přístupu Housing First v České republice (20 min)

Diskuse (10 min)

12:30–13:30 Oběd

12:45 Tisková konference

13:30–15:00 Panel č. 3: Řešení bytové situace Romů v ČR – zkušenosti a výhledy

Moderátor: Nora Teller (Metropolitan Research Institute)

Martin Lux (Sociologický ústav AV ČR) a **Alena Vosáhlová** (Romodrom, o.p.s.) představí navrhovaný systém garantovaného bydlení, dilemata konceptu Housing Ready a první návrh programu Housing First (20 min)

Štěpán Ripka (SPOT, o. s.; Platforma pro sociální bydlení) představí dobré praxe při řešení bytové situace Romů a zhodnotí dopad bytových politik v ČR na Romy (20 min)

Roman Matoušek (Agentura pro sociální začleňování) přednese možnosti pro využití Evropského fondu pro regionální rozvoj pro projekty na bydlení pro osoby na okraji společnosti a programové rámce těchto projektů (20 min)

Diskuse (30 min)

15:00-15:30 Přestávka

15:30–17:00 Panel č. 4: Závěr

Moderátor: Eliška Lindovská

György Sümeghy a **Nora Teller** představí hlavní závěry vycházející z diskuse (20 min)

Volker Busch-Geertsema přednese strategické závěry (20 min)

Štěpán Ripka nastíní proveditelnost závěrů v České republice (10 min)

Reakce Ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (20 min)

Závěrečná diskuse (20 min)

Účast potvrďte, prosím, e-mailem na adresu terezamaskova@gmail.com.